

Românul din Cambodgia

În anul 2001, târgu-mureșanul de 38 ani Valentin Pawlik a plecat la Paris, fiind admis la o prestigioasă școală post-universitară. Spera să găsească o firmă franceză care lucrează și în România și să se întoarcă acasă. Însă și-a dat rapid seama că „*la Paris, câinii nu poartă covrigii pe coadă*”.

A plecat în Cambodgia, iar acolo a deschis singurul complex de corturi de lux din lume, tocmai pe râul Tatai. La nici doi ani de la deschiderea complexului, locul a fost deja vizitat de mii de turiști, dar și jurnaliști de la *New York Times* sau *Guardian*. O noapte în corturile de la 4 Rivers costă între 68 și 83 de euro.

Ce-i lipsește la 8.200 kilometri de țară, sunt umorul, bancurile, mâncarea, anotimpurile, firescul relațiilor și prietenii. „*România este singurul loc din lume unde oamenii spun bancuri pe limba mea și râdem de aceleași bancuri. Și tot România e locul unde, când mergi la un prieten, nu trebuie să te anunți cu o săptămână înainte, ci pur și simplu te duci, îi bați la ușă și vei fi primit*”.

„Este uimitor cât de simplu și rapid se deschide o firmă în Cambodgia”

Absolvent de inginerie mecanică, Valentin Pawlik nu a profesat niciodată în domeniul pentru care s-a pregătit. A lucrat în toate domeniile, de la materiale electrice și construcții în lemn la marketing. Se consideră „de profesie descurcăreț” și spune că „să conduci oameni e cea mai bună școală”.

În 2001, a plecat la Paris, fiind admis la o prestigioasă școală post-universitară. Spera să găsească ușor o firmă franceză care lucrează și în România și să se întoarcă acasă. Însă și-a dat rapid seama că „*la Paris, covrigii nu sunt buni și câinii nu îi poartă pe coadă*”.

După trei ani Valentin a trecut printr-o nouă schimbare. „Din întrebare în întrebare, din prieten în prieten”, românul a întâlnit doi francezi care organizau croaziere în Cambodgia, pe fluviul Mekong. „Aveam nevoie de un director general și au văzut în mine ceva ce eu nu văzusem”.

Deși nu lucrase niciodată în turism, nu fusese până atunci în Asia și nu văzuse un vapor decât la televizor, a acceptat provocarea. Așa a ajuns în Cambodgia, o țară care, povestește el pentru *gândul*, îți oferă doar două opțiuni: fie o iubești, fie o urăști.

„Încă nu s-a văzut omul care să-i rămână neutru. După șapte ani aici, cred că pot să con-

firm”, spune Valentin.

Cambodgia seamănă cu România de acum 20 de ani

Nu vede diferențe prea mari între Cambodgia și România de acum 20 de ani. „Țara lor își linge rănila după frământările interne și regionale. Din punct de vedere cultural, Cambodgia iese din izolare, face cunoștință cu stabilitatea politică și cu interesul crescut al in-

vestitorilor străini. Toți vor să se îmbogățească rapid”, spune Valentin. „Ați putea zice că sunt melancolic, dar e un prim motiv pentru care am decis să rămân aici”, afirmă bărbatul.

În plus, Valentin spune că abia în Cambodgia a reușit cu adevărat să-și pună în practică ideile de afaceri, deoarece în țara asiatică aproape orice idee este nouă. „Șefii fiind la 11.000 de kilometri, am putut să-mi dezvolt firma cum am simțit eu, fără intervenția lor zilnică”, spune Pawlik. Rezultatul: în trei ani, a construit trei vapoare, a mărit cifra de afaceri a firmei de la 250.000 de dolari la 2 milioane de dolari pe an și numărul de angajați de la 15 la 120.

Nu în ultimul rând, pe Valentin l-au convins oamenii să rămână în Cambodgia. Fie că e vorba de localnici - despre care spune că, odată ce le înveți limba și începi să îi cunoști, îți devin foarte dragi -, fie că e vorba de familie.

Valentin e căsătorit cu Anna, o filipineză și au doi băieți, unul de patru ani și altul de două luni. Ei locuiesc în capitala Phnom Penh, iar capul familiei face foarte des naveta spre complexul pe care îl conduce (4 ore de mers cu mașina).

În 2009, după cinci ani în care a condus firma francezilor, a decis să își încerce norocul pe cont propriu, simțind că va da lovitură. La început, plănuia să-și deschidă un complex de cabane plutitoare din lemn, pe malul Tataiului.

În timp ce desena planurile, sora lui - care l-a urmat în Cambodgia și care îl ajută cu designul interior - a găsit câteva corturi mari, de vânzare pe internet.

Tot complexul a fost terminat în șapte luni. Cât despre locul unde au fost amplasate corturile, Valentin spune că a fost cel mai ușor lucru. „Am prieteni români care lucrează în conservarea pădurilor din Cambodgia. Am vizitat de câteva ori satul Tatai din masivul Cardamom și m-a cucerit imediat. E de o frumusețe deosebită: jungla virgină, munții, râurile largi, totul este superb”.

Pawlik a pornit proiectul de la zero, cu ambiție, idei originale și un milion de dolari luați cu împrumut de la un american care trăiește în Cambodgia.